



**Tervise
Arengu
Instituut**

Suitsetamisega seotud probleemid kortermajas – lahendused korteriühistus tänaste seaduste raames



Anneli Sammel

Koostaja: Anna-Liis Kulpas

EESTI KORTERIÜHISTUTE XXIV FOORUM, 8.10.2021

Igal aastal sureb maailmas umbes 1 miljon inimest passiivse suitsetamise tagajärjel (WHO)

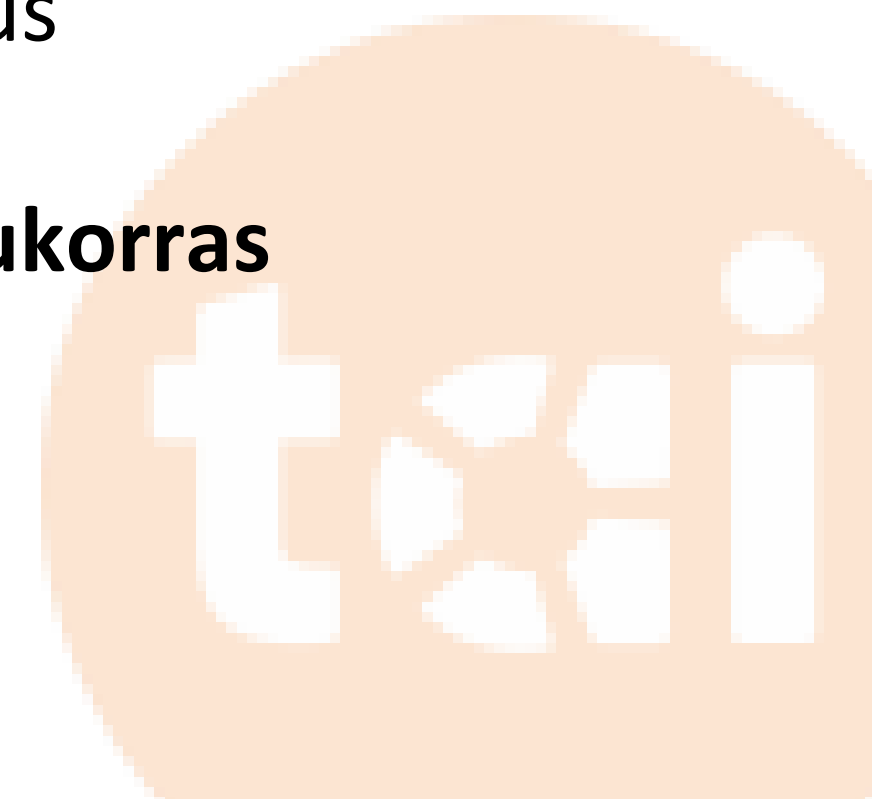
- 80% mürgisest tubakasuitsust on nähtamatu. Kui tunned juba tubaka lõhna, oled passiivne suitsetaja!
- Kui suitsetaja ise riskib vabatahtlikult enda terviseiga, siis passiivne suitsetaja ei ole ise valinud seda elustiili ja on olude ohver
- Passiivse suitsetamise all kannatavad nii suitsetajate pereliikmed, lemmikloomad kui ka naabrid
- Passiivne suitsetamine on kahjulik kõigi tervisele, kuid
 - eriti mõjutab see just lapsi ja nende tervist, sest and on tubakasuitsule väga vastuvõtlikud. Need lapsed on sagedamini haiged, põevad nina- kõrvakoobaste põletikke, bronhiiti ja kopsupõletikku ja nende immuunsüsteem on nõrgenenud.
- Samuti on suuremas riskis lapseootel naised, allergikud, astamahaiged jt



Suitsetamisest maha jäävad kemikaalid reostavad nii suitsetaja kui passiivse suitsetaja korterit

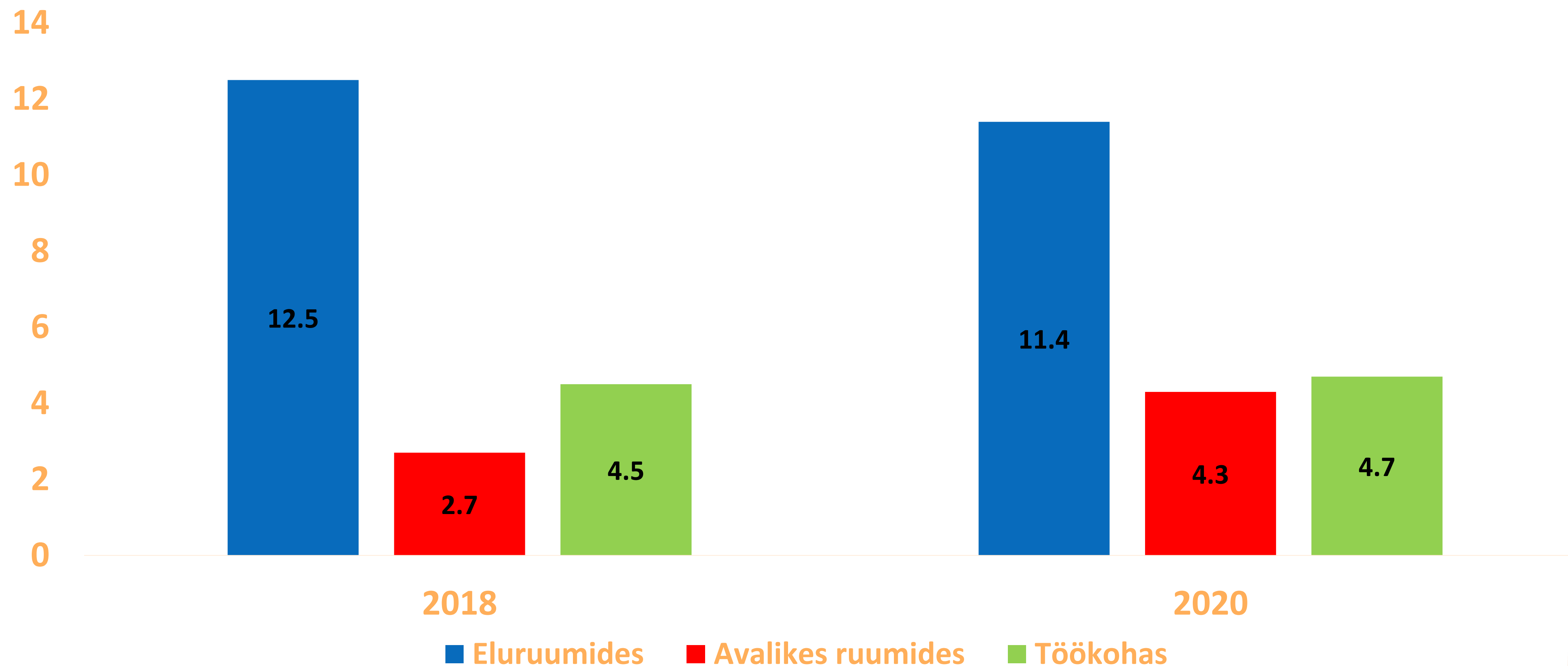
- Tubakasuits kodus on kahjulik kahel viisil: 1) saastunud õhk 2) pindadele ladestunud mürgised kemikaalid
- Avatud akna juures või köögi õhupuhasti all suitsetamine ei vii tubakasuitsu toast välja ega kaitse suitsetaja korterit
- Uuringud* näitavad, et korterites või rõdudel suitsetamine mõjutab kogu kortermaja:
 - mürgiseid kemikaale tuvastati kõigist kodudest (suitsetajate ja mittesuitsetajate kodudes)
 - 10%-l mittesuitsetajate kodudest on kemikaalide hulk sarnane aktiivsete suitsetajate kodudega
 - Suitsetamisest tingitud reostus võib pindadel püsida aastaid
- Suitsetamisest tingitud reostuse vältimiseks on vaja, et suitsetamiskeeld toimiks terves korterelamus
- **Iga ühistu eesmärk peaks olema suitsuvaba keskkonna loomine, mis on kokkulepitud ühistu kodukorras**

* Preventive Medicine Reports: Persistent tobacco smoke residue in multiunit housing; 2020



Passiivne suitsetamine Eestis

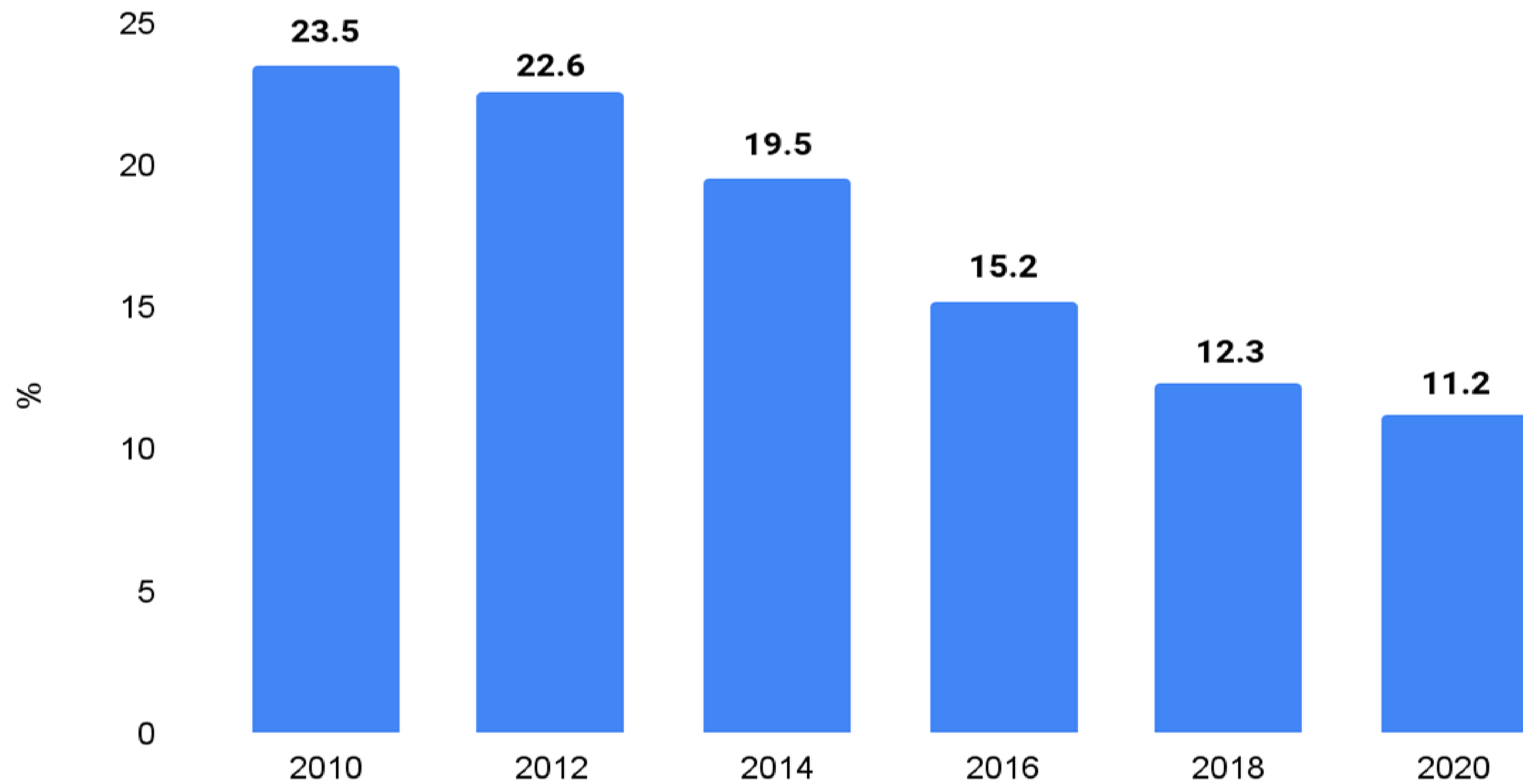
Tubakasuitsule eksponeeritus



Allikas: Täiskasvanud rahvastiku tervisekäitumise uuring 2020



Suitsustes eluruumides viibinute trend 2010-2020



Enamus suitsetajaid arvestavad oma naabritega, kuid on ka pahatahtlikke ...

- Tihti pakuvad suitsetavad naabrid välja “lahendusi” ja õigustavad enda tegevust järgmiselt:
- Mina teen enda korteris seda, mida mina tahan, ja keegi ei saa seda mulle keelata
- Kasuta rõdu siis, kui mina ei suitseta
- Hoia aknaid kinni
- Tee aknad lahti siis, kui mina parasjagu ei suitseta
- Ära pane enda imikut magama rõdule
- Kui tahad hingata värsket õhku, siis mine õue jalutama
- Just suitsetamise pärast ostsin endale rõduga korteri
- Koli eramajja
- Kas praehaisu levik kõrvalkorteris tähendab ka, et inimene ei või enam süüa teha?



Kuidas mittesuitsetaja saab tänases õigusruumis ennast kaitsta, kui tal on pahatahtlik naaber?

- Kui korteriühistus ei suudeta probleemi lahendada, siis tuleks pöörduda kohtu poole
- Vastavalt Eesti Vabariigi Põhiseaduse § 28 on igaühel õigus tervise kaitsele
- Täiendavalt annab kaitse Rahvatervise seaduse § 4 regulatsioon, mille kohaselt ei tohi inimene ohustada teise inimese tervist oma otsese tegevusega või elukeskkonna halvendamise kaudu
- Lisaks on olemas ka Tuleohutuse seadus, mille § 3 lg 1 p 5 sätestab, et isik on kohustatud rakendama tulekahju tekkimist vältivaid meetmeid ning hoiduma tegevusest, mis võib põhjustada tulekahju
- Korteriühituseaduse (KÜS) § 13 alusel on ühistul õigus võtta häälteenamusega vastu otsuseid kortermaja kodukorra osas

§ 12 alusel peavad korteriomnikud omavahelistes suhetes, samuti suhetes korteriühistuga järgima hea usu põhimõtet ja arvestama üksteise õigustatud huve



Mida TAI on teinud, et mittesuitsetajate õigusi ja nende tervist kaitsta?

- Oleme registreerinud ja saatnud Sotsiaalministeeriumisse edasi kõik kaebused ja kirjad, mis meile on passiivse suitsetamise all kannatavate inimeste poolt saadetud.
- Oleme avaldanud meedias artikleid rõdudel ja akendel suitsetamise keelustamise kaitseks
- Oleme teinud kampaaniaid passiivse suitsetamise kahjudest
- Koostanu soovitusel elanikele, kuidas korteriühistus oma probleemile lahendust leida.
- 2020. aastal pöördusime Riigikogu Sotsiaalkomisjoni poole, et nad käsitleks Riigikogus akendel ja rõdudel suitsetamise keelustamise teemat.
- 2021. aastal tellisime õigusanalüüsi koostamise, mis annaks meile tuge, et selle teemaga edasi liikuda, tuues välja konkreetsed juriidilised võimalused olukorra parandamiseks

Kuidas korteriühistu saab aidata?

- Kuulake ära inimese mure, kuigi see võib tunduda üksiku perekonna või vähemuse probleem, on oluline tegeleda kõigi elanike probleemidega
- Levitage infot passiivse suitsetamise terviseohtudest (materjalid saab TAI käest)
- Selgitage et see kahandab kinnisvara väärtust
- Proovige jõuda kokkuleppele osapoolte vahel, vahel ei lähe vaja muud, kui viisakalt rääkida
- Kutsuge kokku koosolek, et teha sellel teemal hääletus
- Panna sisekorda punkt, mis keelaks rõdudel ja akendel suitsetamise
- Pakkuge suitsetajale alternatiive suitsetamiskohtade osas
- Kui keeld on vastu võetud kandke vastavasisuline märge ka kinnistusraamatusse
- Kui keeldu hakatakse eirama tehke ka omaltpoolt sellekohane märkus rikkujale ja registreerige see, et jääks maha märk.

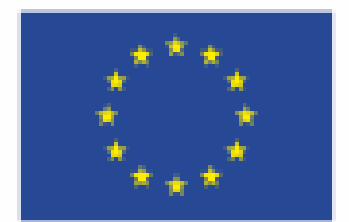




Tervise
Arengu
Instituut

Täna kuulamast!

Ettepanekud esitada aadressil: anna-liis.kulpas@tai.ee



Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond



Eesti
tuleviku heaks